

МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗВІТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Коваль С.В., к.е.н., доцент,
sveta.kowal@yandex.ua

Круковська О.В., к.е.н., доцент,
Херсонський державний аграрний університет

Глобалізація аграрних ринків та створення єдиного інтегрованого господарського простору актуалізує необхідність створення системи бухгалтерського обліку, побудованої на основі однакових принципів та правил, що забезпечить міжнародну комунікацію й маркетинг. Сьогодні вітчизняні аграрні підприємства, що здійснюють міжнародну збутову діяльність, мають складати фінансову звітність не тільки відповідно до національних П(С)БО, але й окремо відповідно до вимог МСБО та GAAP USA, що ускладнює організацію та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Повною мірою це стосується й виробничих та збутових сільськогосподарських кооперативів. Кооперативи та інші подібні суб'єкти господарювання створюються групами осіб з метою задоволення спільних економічних чи соціальних потреб [1, с. 91]. Національне законодавство здебільшого визначає кооператив як товариство, діяльність якого спрямовується на забезпечення економічного розвитку його учасників через ведення спільного бізнесу (принцип самопомоги). Частки, що належать членам кооперативів, часто характеризуються як частки учасників, паї. Необхідно розробити єдину концептуальну основу бухгалтерського обліку та звітності (фінансової, статистичної, внутрішньої та податкової), принципи створення якої не мають різнитися для різних користувачів.

У взаємозв'язку та взаємодії нові уніфіковані принципи мають стати базою для створення інтегрованої інформації, що

має відповідати запитам різних інституцій та окремих користувачів у будь-який час. У сучасних умовах міжнародні стандарти є ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації. Вони розкривають діяльність кооперативів як суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для визнання витрат, надає можливість об'єктивно розкривати фінансові ризики підприємства та порівнювати результати діяльності [2, с. 77]. Формування та використання облікових і фінансових звітів сільськогосподарських кооперативів, складених відповідно до міжнародних стандартів, має низку переваг: 1) об'єктивність, зіставність та відповідність потребам користувачів фінансових звітів, складених за міжнародними стандартами; 2) задоволення потреб користувачів фінансової звітності; 3) полегшення процесу гармонізації стандартів шляхом зіставності і прозорості незалежно від країни або галузі; 4) сприяння підвищенню довіри і зрозумілості серед іноземних користувачів; 5) доступ до міжнародних ринків капіталу.

Трансформація обліково-фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів необхідна, крім кооперативів, компаніям, що ведуть міжнародний бізнес; компаніям, що планують виходити на IPO, залучати інвестиції чи іноземного партнера; інвесторам, які планують купити чи продати бізнес, чи оцінюють можливість інвестування в Україну; власникам, яким потрібен звіт відповідно до міжнародних стандартів; публічним вітчизняним компаніям, акції яких котируються на біржі.

Отже, аграрні підприємства, кооперативи, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність, мають надавати інформацію користувачам у встановленій формі, тому така фінансова звітність має бути складена відповідно до міжнародних стандартів і норм. Однак міжнародні стандарти виникли внаслідок інтеграційних процесів в економіці та спрямовані на зближення бухгалтерського обліку і фінансової звітності в різних країнах та, хоча і мають рекомендаційний характер,

застосовуються в усьому світі. Сільськогосподарські кооперативи, що залучені до міжнародної співпраці, мають надавати інформацію зацікавленим користувачам відповідно до стандартів ГААР. Виходячи із загальносвітових економічних подій, передбачається наближення МСФЗ та ГААР, що мотивовано глобалізаційними процесами та укрупненням міжнародної співпраці [3]. Проте на сьогодні в системах обліку є відмінності, зокрема в частині визнання та оцінки витрат.

Аналіз нормативно-правових і законодавчих документів України та міжнародних стандартів, які регламентують процеси визнання, формування та оцінки, відображення у фінансовій звітності, показує, що саме поняття «витрати» має відмінності, що, в першу чергу, потребує уніфікації. У міжнародній практиці витрати не регулюють окремі МСБО, однак основи даного поняття розкривають МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСБО 2 «Запаси», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 18 «Дохід», МСБО 23 «Витрати на позики», МСБО 38 «Нематеріальні активи» та ін.; МСФЗ (IAS) 2 «Запаси», МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» та ін. Сукупність складників власного капіталу не є стандартним і може містити різні елементи.

Це визначається маркетинговою політикою розвитку аграрних підприємств, що втілюється в рішеннях власників про створення різноманітних фондів розвитку (додатковий капітал), напрямів розподілу прибутку, операцій із власними акціями [4, с. 52]. Рішення про формування складових власного капіталу впливає на його оцінку. Як правило, основною оцінкою є справедлива вартість. Водночас, оцінка величини власного капіталу, відображена в реєстраційних документах, може суттєво відрізнитися від тієї, що буде визначена на підставі облікових даних на кінець звітного періоду. Це обумовлюється впливом результатів господарської діяльності на величину власного капіталу і зміною ринкових умов господарювання у різні маркетингові роки.

Література:

1. Мармуль, Л.О., Коваль, С.В., & Круковська, О.В. (2017). Перспективи розвитку національних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*, 4 (40), 89-92.
2. Маренич, Т.Г. (2017). Документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: аналіз новацій та напрямів поліпшення. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*, 1, 76-79.
3. Ігнатенко, М.М., & Мармуль, Л.О. (2017). Облік, оцінка й діагностика фінансово-економічних результатів діяльності у стратегічному менеджменті підприємств і організацій. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*, 6(11). URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/11-2017-ukr>
4. Sievidova, I., Oliynik, T., Mandych, O., Kvyatko, T., Romaniuk, I., Leshchenko, L., ... & Plyhun, S. (2019). Optimizing the strategy of activities using numerical methods for determining equilibrium. *Eastern-European Journal Of Enterprise Technologies*, 6(4), 47-56.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

**Козяр І.В., Косінова Я.Р., студентки,
Львівський державний університет фізичної культури
ім.Івана Боберського**

Стрімкий розвиток галузі в Україні висуває підвищені вимоги до стану матеріально-технічної бази та якості сервісу, що в свою чергу залежать від ефективності інноваційних процесів. Проблеми інноваційного розвитку підприємств сьогодні є малодослідженими адже значною мірою це пов'язане з тим, що довгий час туристсько-рекреаційний комплекс залишався на периферії наукового спостереження.